

KAMU - Kaveriohjausta maahanmuuttajille -hanke:

KAMU -ryhmätoiminta

paritoiminnan käynnistäjänä

Jouni Piekkari ja Marja Kannelsuo

Ajankohta: syksy 2013 (jatkuu kevät 2014)

Taustaa:

Tämä ryhmätoiminnan kuvaus antaa konkreettisen käsityksen siitä, mitä KAMU-ryhmätoiminnassa tehtiin harjoite harjoitteelta. Kuvaus antaa myös käsityksen toiminnan haasteista ja mahdollisuuksista mukauttaa sitä tarpeita vastaavaksi.

Tätä mallia voi soveltaa vapaaehtoistyön käynnistämiseen ja kahden toisistaan eroavan opiskelijaryhmän kohtaamiseen. Erityisesti mallissa on ajateltu suomea äidinkielenään puhuvan ja suomenkieltä vasta oppivan valmentavan ryhmän kohtaamista. Ryhmätoiminnan suunnittelun pohjalla olivat mm. aiemmat keskustelut Keskuspuiston ammattiopiston maahanmuuttajien valmentavien koulutusten vastaavien opettajien kanssa (*Terhi Voutilainen; Marja-Liisa Perttula*). He olivat mm. pitäneet esimerkiksi luovaa tanssi- ja musiikkitoimintaa sekä kehollista ilmaisua tukevaa toimintaa ryhmille sopivana aktiviteettina. Lisäksi toivottiin mm. että Keskuspuiston opiskelijoita rohkaistaan lähtemään erilaisiin elämyksiin kaupungille. Tukea toivottiin myös kaupungilla liikkumiseen. Lisäksi toivottiin esimerkiksi kaupunkiseikkailua. Erityisen tärkeänä tälle kohderyhmälle tukena tälle ryhmälle koettiin ystävätoimintaa, koska useimmilla on vähän kontakteja kantaväestöön ja monet viettävät esimerkiksi viikonloppuja kotonaan.

Ryhmätoimintaa onkin ennen KAMU -hanketta toteutettu Keskuspuistossa mm. sosiaalialan Ryhmän käyttö ja toiminnalliset menetelmät -kurssilla, jossa opiskelijat ovat ohjanneet teemallisia, toiminnallisin menetelmin toteutettuja, viiden tapaamiskerran kokonaisuuksia. Teemoja ovat olleet mm. oppiminen, kiusaaminen ja muut ryhmään tutustumisesta nousevat aiheet (ks. raportit).

Toiminnan suunnittelua jatkettiin englanninkielisissä Innovaatio-opinnoissa (*Innovation studies*), joissa Metropolian opiskelijat monialaisissa (sosiaaliala, hoitoala, kulttuuriala) ryhmissä kehittivät uusia tuotteita ja palveluita. Näissä innovoitiin pedagogisia pelejä, joissa otettiin huomioon sukupuoli- ja kulttuurisensitiivisyyttä ja oppimisvaikeuksia. Pelejä ryhdyttiin kehittämään yhdessä aiemman Keskuspuiston valmentavan ryhmän kanssa. Heidän kanssaan pelattiin luokan hyllyissä olevia pelejä - joita he eivät tunteneet - ja kehittämällä niihin uusia oppimissisältöjä ja toimintatapoja. Lisäksi Keskuspuiston maahanmuuttajaopiskelijoiden kanssa keskusteltiin heidän aiemmista peli- ja leikkikokemuksista ja pelien kulttuuri- ja sukupuolisidonnaisuudesta. Tämän pohjalta Keskuspuiston silloiset opiskelijat nostivat esille seuraavia kehittämisideoita uusien pelien kehittämistä varten:

- yksilökilpailullisuus ei tue oppimista, eikä se tue esimerkiksi kielellisesti eri tasoisten osallistujien osallistumista peliin. Sen sijaan ehdotettiin, että pelejä voitaisiin pelata pienissä sekajoukkueissa, jolloin pelien sosiaalinen luonne korostuu (vrt. yhteisölliset kulttuurit!)
- kilpailullisuus ei ole peleissä olennaista, vaan tietyt vastavuoroiset haasteet: esimerkiksi arvaaminen vihjeistä.
- Eritasoiset vihjeet peleissä tukevat onnistumisen kokemusta.
- Peleissä tulisi voida käyttää eri ilmaisumuotoja ja aistikanavia: kuvia, värejä, yksinkertaista näyttelemistä tai elein näyttämistä, piirtämistä, puhuttua kieltä, ei-sanallisia tehtäviä ja erilaisia käsin kosketeltavia esineitä ja mahdollisesti musiikkia.
- Kuvien ja sanojen rinnakkain tai kortin eri puolilla esittäminen on kieltä oppiville avuksi.
- Kieltä oppiessa toisto on tärkeää.
- Suomalaiset yhdyssanat ja taivutusmuodot ovat vaikeita: tavutusta voidaan tehdä näkyväksi esim. erivärisillä tavuilla.
- Oman henkilökohtaisen kokemuksen tuominen peliin luo siihen tunnesisältöä ja sen avulla voidaan lisätä keskinäistä tutustumista. Esimerkiksi Suomen kartalle sijoittuvassa pelissä osallistujia rohkaistaan jutustelemaan, missä he itse ovat olleet ja mitä he siellä ovat

tehneet.

- Pelien tulisi olla yksinkertaisia ja nopeasti omaksuttavia, niin että ohjekirjat ovat lähes tarpeettomia, mutta vain tukevat ja selventävät pelin kulkua.
- Ohjekirjoissa voidaan käyttää erilaisia työtapoja, esimerkiksi lyhyen *YouTube* -videon avulla voidaan esitellä pelin kulku.
- Huumori on tärkeää: sitä tulisi viljellä pelin ulkoasussa ja ideassa. Pelaamisen pitää myös naurattaa!
- Pelien ei tulisi *vaatia* henkilökohtaisia paljastuksia, vaan sallia sen tapahtua pelaajan itse halutessa.
- Pedagogisten pelien tavoitteet - mihin pelaamisella pyritään - tulisi tehdä selväksi yksinkertaisella, arkikielisellä tavalla.
- Ohjeiden tulisi olla selkokielisiä.

Innovaatio-opinnoissa kehitettyjä pelien prototyyppejä on käytetty keskeisenä osana tätä ryhmätoimintaa ja niitä kehitetään edelleen. Pelit ovat ladattavissa sivulla <http://kamu.metropolia.fi/materiaalit>

Lisäksi ryhmän kanssa toimintaan on kehitetty erilaisia pedagogisia draamatarinoita, mutta niiden kokeileminen on jäänyt toistaiseksi toteutumatta tässä yhteydessä, mm. koska innovaatio-opintoihin ei saatu mukaan riittävästi tätä työtapaa perusteellisemmin opiskelleita teatteri-ilmaisun ohjaajia. Lisäksi loppuvaiheessa päädyttiin Keskuspuiston palautteen kautta korostamaan keskustelukerhojen tyyppistä toimintaa ja asiapitoisia vierailuja. Koimmekin tämän hankkeen keskeisimmäksi kulttuuriseksi törmäykseksi: kahta oppimiskulttuuria on ollut haastavaa saattaa yhteen. Vastaavissa hankkeissa tulisi tähän dialogiin alusta pitäen panostaa enemmän. Myös opiskelijoiden aiemmat oppimiskokemukset vaikuttavat merkittävästi siihen, millaiset menetelmät tuntuvat kotoisilta ja hyväksyttäviltä.

Toimintatuokiot

KAMU-ryhmätoimintaa toteutettiin kerran viikossa keskiviikkoiltapäivisin. Ryhmätoiminta aloitettiin Keskuspuiston Metsälän yksikön tiloissa, ryhmän "kotipesässä". Tuokiot olivat kahden oppitunnin mittaisia. Niiden tarkoituksena oli erityisesti saada Keskuspuiston maahanmuuttajaopiskelijat (ks. alla) ja Metropolian sosiaalialan opiskelijat tutustumaan toisiinsa ja löytämään ryhmätoiminnan kautta yhteisiä kiinnostuksen aiheita itsenäiseen, pääosin koulun ulkopuolella tapahtuvaan vapaa-ajan toimintaan. Toiminta ei siis tähdännyt perinteiseen oppimiseen, vaikka sivutuotteena tällainen toiminta tukee esimerkiksi kielenoppimista ja oman elämän hallinnan taitoja - samoja alueita, joihin maahanmuuttajien valmentavassa ja valmistavassa opetuksessa tähdätään (ks. opetussuunnitelma)

Toiminnassa pyrittiin ottamaan huomioon:

- kulttuurisensitiivisyys
- sukupuolten tasavertainen osallistuminen; sukupuolisensitiivisyys
- oppimisvaikeudet
- yhteistoiminnallisuus ja vastavuoroisuus

Osallistujat:

- Keskuspuiston ammattiopisto (Metsälän yksikkö) Maahanmuuttajien valmentava ryhmä ja maahanmuuttajien valmistava ryhmä. Ryhmässä oli suurta vaihtuvuutta, koska ryhmä oli vasta muotoutumassa. Uusia opiskelijoita tuli matkan varrella mukaan.
http://www.keskuspuisto.fi/valmentava1/mava_valmentava
- Metropolia AMK:n sosiaalialan opiskelijaryhmä (vapaaehtoistyön harjoittelu);
- ensimmäisissä tapaamisissa: KAMU-hankkeen ohjaajat ja tutkija; Metropolia AMK:n harjoittelija.

Ohjaajat: Marja Kannelsuo ja Jouni Piekkari

Tavoitteet:

- Tukea Keskuspuiston mava -opiskelijoiden kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.
- —> järjestää erilaisissa ympäristöissä tapahtuvaa harrastuksia ja työelämää tukevaa suur- ja pienryhmätoimintaa
- Tutustuttaa KAMU -parit toisiinsa ja heidän kiinnostuksiinsa ja harrastuksiinsa
- —> käynnistää vastavuoroisen KAMU -ystävätoiminnan yhteistoiminnallinen suunnittelu
- tarjota Kamu-paritoiminnan kautta sellaista yksilöllistä tukea kotoutumiseen, joka täydentää oppilaitoksen tarjoamaa tukea
- Tunnistaa Keskuspuiston ja Metropolian opiskelijoiden yhteisiä ja erillisiä oppimisintressejä suhteessa monikulttuuriseen vapaaehtoistyöhön
- Synnyttää vastavuoroista oppimista sosiaalipedagogisessa (ei-akateemisessa) viitekehyksessä (osallistaminen, innostaminen, voimaannuttaminen) ja ei-muodollisissa oppimisympäristöissä (kaupunkiseikkailut, järjestökeskukset, harrastuspaikat ym.)
- Kehittää Metropolian opiskelijoiden ryhmälähtöistä (fasilitoivaa) ohjausotetta ja tarjota heille esimerkkejä ryhmätoiminnan välineistä

Yleisemmät hanketavoitteet:

- Mallintaa vapaaehtoisten pedagogista valmentautumista nk. Service Learning -viitekehyksessä
- Kokeilla ja kehittää kulttuuri- ja sukupuolisensitiivisiä, erilaisille oppijoille sopivia ryhmätoiminnan keinoja

Palautteen keruu:

Ryhmätoimintaa muokattiin koko ajan palautteen perusteella. Palautetta kerättiin ryhmätoiminnassa seuraavilla tasoilla:

- välitön palaute ryhmätoiminnan aikana (osallistujien havainnointi ja palaute harjoitteiden jälkeen)
- välitön palaute ryhmätoimintatuokion lopuksi (eri menetelmin)
- KAMU-pariohjaajien /Metropolian opiskelijoiden suljettu ohjauskeskustelu (välittömästi ryhmätoimintakerran jälkeen)
- Ohjaajaparin keskeinen palaute ja seuraavan kerran alustava suunnittelu (välittömästi ryhmätoimintakerran jälkeen)
- Keskustelut luokissa Keskuspuiston opettajien ja Metropolian harjoittelijoiden johdolla (harjoittelija kokosi palautteen)
- Sähköposti- ja intranet -keskustelut
- Tutkijan havainnointi ja kirjalliset muistiinpanot

Tässä ryhmätoiminnan kuvauksessa palautteet on lukemisen keventämiseksi lyhennetty muutamiksi keskeisimmiksi suunnittelussa huomioituiksi asioiksi. Palautetta kuvataan tarkemmin muissa raporteissa ja artikkeleissa.

RYHMÄTOIMINTAKERTA 1. (4.9.2013)

Yleistavoitteet:

- ryhmä tutustuu toisiinsa toiminnallisten menetelmien avulla
- ryhmäläiset saavat käsityksen Kamu-toiminnasta

Tehtävä ja tavoite	Tehtävän kuvaus	Valintaperuste
Työskentelyn avaus <ul style="list-style-type: none"> • alkujännityksen purkaminen • katsekontaktin luominen • kontaktin luominen ryhmään 	<ul style="list-style-type: none"> • tervetuloitovotus • päivän tavoitteiden kertominen lyhyesti • kerrotaan keitä ollaan • KAMU -toiminnan vuosiakataulun esittäminen (ks. visuaalinen kaavio; liite 1.) 	<ul style="list-style-type: none"> • KAMU-hankkeen laajat tavoitteet ovat monimutkaiset. Kerrotaan tavoitteista yksinkertaisesti ja konkreettisesti • Omat opettajat ja Metropolian harjoittelija olivat pohjustaneet toimintaa luokissa etukäteen
Peukunnappaus: <ul style="list-style-type: none"> • leikkilisen tunnelman aikaansaaminen ryhmässä • tehtävien dialoginen purku: palautteen antamisen merkitys • idea toiminnallisuudesta: tilassa liikkuminen; fyysinen läheisyys; keskittyminen; kuuntelu; 	<p>Asetutaan piiriin. Osallistujat asettavat vasemman kätensä oikealla puolella olevan eteen kämmenpuoli ylöspäin. Asetetaan oikean käden peukalo oikealla puolella olevan kämmenen keskelle. Laskusta 1-2-3 HEP yritetään napata naapurin peukalo, samalla kun yritetään ehtiä vetää oma peukalo pois. Tehdään sama uudelleen vaihtaen käsiä toisin päin. Harjoituksen jälkeen lyhyt purku: Mitä meille tapahtui? Esim. "aloimme nauraa", "keskityimme", "kuuntelimme ohjeita", "tulimme lähelle vierustoveria", "pelleilimme" jne. Kaiutetaan vastaukset ja rohkaistaan siten ryhmää puhumaan ja antamaan palautetta. Vääriä vastauksia ei ole. Kerrottiin, että tehtävien jälkeen on tärkeää antaa palautetta. Niihin voi osallistua valitsemallaan tavalla.</p>	<p>Nopea järjestää eikä vaadi tekijöiltään erityistaitoja. Sovellettavissa erityisryhmille: esim. vasemman ja oikean opettelu näytetään Sisältää pelin jännitystä, mutta on ei-kilpailullinen leikki (ts. kukaan ei tipu, eikä mitään tapahdu vaikka jää kiinni). Kinesteettinen aivolohkoja aktivoiva harjoitus.</p>
Köysikaverit: <ul style="list-style-type: none"> • Itsensä esitleminen ja itsestä kertominen 	<p>Köydessä viisi solmua. Jokainen ottaa kiinni solmun kohdalta. Näin muodostuu viiden hengen ryhmät. Jokainen kertoo</p>	<p>Konkreettinen ja helppo toteuttaa. Saa valita, mitä kertoo itsestä.</p>

	itsestään viisi asiaa ottaen kiinni köyden solmuista ja ojentaa köyden sitten eteenpäin ryhmässä	
<p>Atomit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ryhmän jäsenistä muutamien nimen muistaminen. • Rohkaistuu kysymään nimeä, jota ei vielä tiedä. • Ryhmien klikkien sekoittaminen; • liikkuminen tilassa; kinesteettinen toiminta auttaa muistamista 	<p>Kävellään ympäri tilaa ristiin rastiin, ”atomit avaruudessa”. Ohjaaja huutaa luvun esim. kolme. Kolme osallistujaa nappaavat itselleen pienryhmän, ”molekyylin”. jossa opetellaan toisen nimet. Tehdään useita kertoja eri kokoisia molekyylijä.</p> <p>Lopuksi rohkaistaan osallistujia kysymään häpeilemättä: Mikä sinun nimesi on? Nimien muistaminen saattaa olla monesti vaikeaa, mutta on tärkeää osata kutsua nimellä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • helppo tapa oppia pieniä määriä nimiä kerrallaan, • ohjaaja voi valita määrät ryhmän mukaan. • sisältää pelin jännitystä, mutta ei ole kilpailullinen
<p>Täydennä kuva ja kerro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kehollisen ilmaisun rohkaiseminen, • toisten kuunteleminen, • kinesteettisen toiminnan sanallistaminen, • kielellisen ilmaisun rohkaiseminen, • ryhmätyö, toisten kuunteleminen 	<p>Jakaudutaan pareihin. Demonstroidaan harjoitus (vetäjät). Toinen jähmettyy johonkin asentoon, ja sanoo mikä on, esim. ”olen puu”. Toinen katsoo kuvaa ja täydentää sen jollakin siihen liittyvällä kuvalla/asennolla, esim. Minä olen oksa siinä puussa. Ensiksi mennyt tulee ulos kulosta ja täydentää ”oksan” uudella oksaan liittyvällä kuvalla, esim. ”Minä olen lintu sillä oksalla”. Jatketaan kuvan täydentämistä vuorotellen. Kunnes annetaan lopetusmerkki. Parit keskustelevat kokemuksesta hetken harjoituksen jälkeen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pajakokonaisuudessa tulisi olla myös keholliseen ilmaisuun liittyviä, harjoituksia (kinesteettinen oppiminen); • kehon muisti, puheen toiminnallistaminen • mielikuvituksen rohkaiseminen: kaikilla on mielikuvitusta, matalan kynnyksen onnistumiskokemukset omasta mielikuvituksesta • Koska ryhmässä on kielitaidoltaan eritasoisia oppijoita, on tärkeää demonstroida harjoitus (visuaalinen oppiminen)
<p>Mieltymysmittari:</p> <p>Peli ohjeineen on ladattavissa: kamu.metropolia.fi/materiaalit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutustua kunkin osallistujan kiinnostuksen aiheisiin 	<p>Jakaudutaan kuuden hengen työryhmiin, jako kuuteen sormimerkillä. Samat numerot (sormien osoittama lukumäärä (x) hakeutuvat ryhmiksi. Kukin ryhmä leikkaa pelipohjasta yhteistoiminnallisesti pelin. Pelille on etukäteen valittu pelinjohtaja, joka on tutustunut peliin. Hänen tehtävänä on ohjeistaa peli. Käytetään myös kirjoitettuja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Peli on kehitetty Keskuspuiston aiemman vuosikurssin opiskelijoiden yhteisten pelihetkien ja oppimistoiveiden pohjalta pelaamalla ensin olemassa olevia lautapelejä.

<p>(harrastukset, työ) toiminnallisen pelin avulla;</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvata toisten mieltymyksiä olemuksen perusteella. 	<p>ohjeita tukena. Demonstroidaan peli myös visuaalisesti selkokieltä käyttäen. Tehdään harjoituskierros.</p> <p>Kukin peliryhmä etsii oman tilansa, jossa peliä pelataan. Yksi Metropolian opiskelijoista toimi aluksi pelin esittelijänä.</p> <p>Lopuksi puretaan pelikokemusta. Purku ensin pienryhmissä (pelinohjaajan johdolla), joissa Metropolian opiskelijoita oli etukäteen rohkaistu käyttämään jatkokysymyksiä ja rohkaisemalla suomen heikommin puhuvia ilmaisemaan ajatuksiaan. Tarvittaessa parikeskustelua:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mikä pelissä oli kivaa? • Mitä uusia sanoja opit? • Mitä opit toisten osallistujien harrastuksista tai opiskelusta? Mitä ideoita yhteisestä toiminnasta tuli esille? • Mikä pelissä oli vaikeaa? • Miten kehittäisit peliä tai sen pelaamista? • Missä haluaisit pelata uudelleen peliä ja keiden kanssa? 	<ul style="list-style-type: none"> • Peli auttaa kamu-pareja tietämään parinsa kiinnostuksen kohteita tulevan yhteisen toiminnan suunnittelun pohjaksi.
<p>Rinkiäänestys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kerätään palautetta ryhmätuokiosta • rohkaistaan osallistujia oppimisen reflektointiin 	<p>Osallistujat asettuvat piiriin. Piirin keskipisteeseen asetetaan jokin näkyvä esine. Demonstroidaan äänestys: Piirin ulkokehällä olet eri mieltä väitteen kanssa. Piirin keskipisteessä olet täysin samaa mieltä. Puolivälissä olet puoliksi samaa, puoliksi eri mieltä; myös muut paikat ovat mahdollisia.</p> <p>Kädet puuskassa olet täysin eri mieltä ja kädet iloisesti ylhäällä esim. peukuttaen olet samaa mieltä. Käsiä vaaka-asennossa liikuttaen akselin puolivälissä et oikein osaa sanoa. Näytetään eleellä selkeästi esim. 4 mahdollista pistettä (ohjaajat demonstroivat harjoituksen sanallisen kuvauksen tueksi). Osallistujat asettuvat väitteen mukaisesti kehälle. Sen jälkeen voidaan nostaa esille (sensitiivisesti!) yksittäisiä mielipiteitä: miksi valitsit tulla tähän puoliväliin?</p>	<p>Harjoitteessa kukin voi esittää mielipiteensä a) prosentuaalisesti b) visuaalisesti, c) kehon kielellä, d) sanallisesti.</p> <p>Oman paikan perustelua pyydettiin vain muutamilta, koska suuressa ryhmässä itsensä ilmaiseminen jännitti vielä monia. Palautetta oli</p>

	<p>Väitteet: Harjoitusväite: Talvi on mukavaa aikaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tänään on ollut mukavaa • Olen tutustunut uusiin ihmisiin • Ymmärsin hyvin kaikkien harjoitusten ohjeet • Pelin pelaaminen oli hauskaa • Pelin pelaaminen oli helppoa • Minua jännitti puhua harjoitusten aikana • ...voidaan pyytää myös kysymyksiä ryhmältä. (esim. pareittain osallistujat miettivät kysymyksiä, joita haluavat kysyä ryhmältä.) 	
<p>Lopetus: Aurinko</p> <ul style="list-style-type: none"> • tehdä yhteishenkeä lisäävä symbolinen lopetus • kinesteettinen työskentely, toisten kuuntelu ja keskittyminen 	<p>Osallistujat asettuvat piiriin katse myötäpäivään (näytetään). Nostetaan oikea käsi sivulle, peukalo kattoa kohti. Lähdetään hitaasti tekemään keskelle "aurinko", jossa jokainen osallistuja on auringon säde. Pyydetään etenemään toisia kuunnellen ja puhumatta: jos joku tulee hitaammin, hidastetaan. Tavoitteena on päästä keskelle aivan yhtäaikaaisesti, niin että muodostuu aurinko. Pysäytetään aurinko hetkeksi, ja yhtä aikaa heitetään se laskulla taivaalle paistamaan.</p>	<p>Aurinko toteutettiin ensimmäisellä kerralla liian isossa ryhmässä, jossa tuli ahdasta. Sopiva koko on max. 15 hengen ryhmä. Harjoite kuitenkin onnistui hyvin keskittymistehtävänä.</p>
<p>Palautteet ja kommentit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rinkiäänestyksessä palaute oli hyvin myönteistä: osallistujat olivat yleisesti pitäneet toiminnasta ja kokeneet, että tavoitteissa onnistuttiin • Opiskelijat osallistuivat hyvin monimutkaisiin tehtäviin, ja tehtävänannot selvisivät parien avulla varsin hyvin • Yleinen tunnelma oli iloinen ja hilpeä; joskin myös jännittynyt • liikuntasali tilana oli meluisa ja se vaikeutti kuulemista, päätettiin tutkia vaihtoehtoisia tiloja, tai käyttää ainakin osissa tehtäviä esim. käytävätiloja • Ryhmäkoko oli liian suuri. Vaikka toimittiin usein pienryhmissä, erityisesti puhumisen kannalta pienryhmissä toimimista päätettiin lisätä • ujustelua ja arkuutta, sekä sivuille jäämistä tapahtui useita kertoja, mutta osallistujia saatiin mukaan • suhteessa vieraita oli huomattavasti enemmän, ja vanhempia aikuisia suhteellisen paljon • Metropolian opiskelijat olivat osin toisilleenkin vieraita; he jäivät alussa keskustelemaan omina kuppikuntinaan, mikä loitonsi heitä Keskuspuiston opiskelijoista. Päätettiin välttää seuraavilla kerroilla kuppikuntien keskustelua ja luoda aktiivisesti kontaktia Keskuspuiston opiskelijoihin. • Tavoitteet eivät selvinneet kovin hyvin. Päätettiin kerrata lisää ja jatkaa tavoitteiden selkiyttämistä yhdessä (sosiaalipedagoginen osallistava toiminta, joissa tavoitteita määritellään yhdessä, ei kokonaan valmiiksi!) 		

- Keskuspuiston opiskelijoiden KAMU-parit eivät olleet vielä selvinneet, ja lisää aivan uusia opiskelijoita oli tulossa. Päätettiin ottaa tämä ensi kerralla esittelyissä huomioon.
- Joissakin harjoitteissa tultiin liki ja näitä tilanteita jotkut kokivat kiusallisiksi. Kiinnitetään jatkossa näihin enemmän huomiota.

RYHMÄTOIMINTAKERTA 2. (11.9.2013)

Yleistavoite:

- Uudet, vasta ryhmään tulleet jäsenet tutustuvat ryhmään ja tuntevat itsensä tervetulleiksi
- Kamu-toiminta hahmottuisi kaikille ja uudet saisivat käsityksen jo tehdystä toiminnasta
- valmiuksia esittää ja jakaa kokemuksia
- oppia uutta itsestä ja toisesta, pohjan rakentaminen luottamukselle

Erityistavoite:

- sosionomiopiskelijat osaavat ottaa kontaktia heti alusta lähtien
- sosionomi opiskelijat osaisivat muodostaa paljon luontevia kysymyksiä

Tehtävä ja tavoitteet	Tehtävän kuvaus	Perusteet valinnalle
Saapuminen tilaan <ul style="list-style-type: none"> • Toisen tunnistaminen ei-kielellisesti ja kielellisesti • turvallisen työskentelytilan rakentaminen, • uusien osallistujien huomioiva mukaan ottaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Metropolian opiskelijat välttävät menemistä omiin kuppikuntiinsa, ja ottavat aktiivisesti kontaktia Keskuspuiston opiskelijoihin • Katsekontaktit, hymyt, <i>small talk</i>, nyökkäilyt • arkiset kysymykset ja utelut, omien arkisten kuulumisten jakaminen, ”leikkisä asenne vuorovaikutukseen”, • mukaan lähteminen Keskuspuiston opiskelijoilta tuleviin impulsseihin, heidän ehdotustensa kuunteleminen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Totesimme edellisen kerran aloituksessa luonnollista klikkiytymistä omiin ryhmiin ja kontaktinoton puutetta. Tätä voidaan kuitenkin purkaa tietoisella toiminnalla. • Tärkeää virittäytyä erilaisten oppijoiden luonnolliseen tapaan toimia ja olla ryhmässä (esim. vitsailu; liikuntatilassa pelailu, vetäytyminen), jotta synnytetään vapaaehtoistoiminnalle luonteenomainen vastavuoroinen ilmapiiri!
KAMU-toiminnan rakennekaavion esittely ja kertaaminen	Seisotaan puolikaavassa visuaalisen kuvan edessä. Aktivoidaan osallistumista helpoilla kysymyksillä/tehtävillä: ”Jos olit viime kerralla mukana, nosta käsi!”.	<ul style="list-style-type: none"> • Aiemmalla kerralla olleille kertaaminen on tärkeää, koska alussa olevat puheet eivät vielä linkity kokemuksen.

<ul style="list-style-type: none"> • Uudet osallistujat näkevät visuaalisesti kokonaisuuden, • aiemmin olleille kertaaminen 	<p>Luodaan osallisuuden tunnetta ja hahmotetaan sosiaalisia "alaryhmiä", ja osallistujien tarpeita. Näillä voidaan myös tarkistaa asioiden ymmärtämistä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aivojen toiminnassa jännitys estää ymmärtämistä ja aivojen muiden osien työstämistä.
<p>Hetken merkitseminen keholla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kinesteettisen muistin herättäminen ja sen avulla kokemuksen muistaminen ja kertominen muille • Yksilöllisen kokemuksen nostaminen esiin: erilaisten näkökulmien arvostaminen • Uusille osallistujille annetaan aikaa ja mahdollisuus nähdä, mitä edellisellä kerralla on tehty. 	<p>Jakaudutaan kahteen ryhmään, joilla molemmilla ohjaaja. Uusia osallistujia pyydetään asettumaan katsojiksi ohjaajan viereen.</p> <p>Osallistujia ohjeistetaan seuraavasti: "Mieti mielessäsi jokin hetki viime kerrasta, joka oli mielestäsi hauska. Asetu tilassa asentoon, jossa olit itse tuolla hetkellä". Ohjaaja näyttää esimerkin omalla kehollaan.</p> <p>"Tulen nyt käymään kunkin luona kerrallaan. Kerro nyt missä tilanteessa olit? Mitä olit juuri tekemässä? Mitä ajattelit tässä tilanteessa? Miksi tämä oli sinusta hauska? Edellä mainittuja lisäkysymyksiä käytetään syventämään vuorovaikutusta. Niitä käytetään kuitenkin <i>sensitiivisesti</i> yksi kerrallaan ja kielellinen taso huomioon ottaen. Samalla on tärkeää huomioida kehon kielestä onko osallistuja valmis puhumaan kokemuksestaan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ensimmäisellä kerralla oli muutamia poissaolijoita. • Muiston pukeminen fyysiseen muotoon voi olla joillekin helpompaa kuin pelkkä puhuminen. • Harjoitus antaa myös välineitä tuleviin still -kuvaharjoitteisiin.
<p>1. Nimileikki Marja Mansikka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Itsensä esitleminen, • nimien oppiminen; • yksilöiden nostaminen esiin; • fyysinen ei-kielellinen ilmaisu 	<p>Etunimi ja kuvaava sana (asia, ele, adjektiivi, tms.) samalla alkukirjaimella.</p> <p>Pysytään kahdessa ryhmässä. Muodostetaan noin kolmen hengen ryhmät, joissa enintään yksi Keskuspuiston opiskelija (heitä on vähemmän). Pienryhmissä pyydetään osallistujia keksimään kullekin uusi nimiyhdistelmä: ja siihen liittyvä liike.</p> <p>Puolikkaassa ryhmässä näytetään kaikki yksi kerrallaan. Rytmissä muut toistavat saman nimen ja liikkeen.</p> <p>Suuressa ryhmässä annetaan mahdollisuus käydä vielä kysymässä ne nimet joita ei muista (kättely). Annetaan minuutti aikaa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vierasperäiset nimet ovat monelle vaikeita ja osallistujia oli paljon, joten toisto on paikallaan. • Omaan nimeen liitettävät myönteiset määreet tukevat minäkuvaa • Aikaraja antaa rohkeutta ja tukee spontaanisuutta ja leikkisyyttä.

<p>Mieltymysmittari-pelin pelaaminen (peli ladattavissa: kamu.metropolia.fi/materiaalit)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opastaa opiskelijoita kysymysten käyttöön, jotta pelien avulla avautuu syvällisemmin tietoa toisen kiinnostuksen aiheista (ammattilliset ja harrastukset). • Kerrataan, että peliä käytetään nostamaan esille osallistujien kiinnostuksen aiheita, Kamuparitoiminnan jatkoksi. 	<p>Jaetaan ryhmät seuraavasti: jaetaan opiskelijat kahteen vastakkaisriviin, toiselle puolelle metropolian; toiselle Keskuspuiston opiskelijat. Muodotetaan tietoisesti tasapainoisia n. 6 hengen ryhmiä, koska edellisellä kerralla klikkiytymät estivät sen. Kerrotaan opiskelijoille perustelu tälle ryhmäjakotavalle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikki eivät ole vielä pelanneet peliä. Pelin käyttö jäi myös ensimmäisellä kerralla ohueksi, joten sitä voidaan syventää. • Edellisellä kerralla pelistä oli monia variaatioita, nyt käytetään yksinkertaisempaa ja nopeampaa versiota, jotta kysymyksille jää aikaa. • Edellisellä kerralla kysymykset jäivät pitkälti hyödyntämättä, vaikka peli toisi todella kiinnostavia aiheita Kamutoiminnan pohjaksi.
<p>Lisäammattien ja harrastusten ideointi peliin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaikki pääsevät tuottamaan jotakin • Omat kiinnostuksen aiheet nousevat esille • Mieltymysmittari-pelin kehittäminen omalle ryhmälle sopivammaksi • Sanaston kartuttaminen 	<p>Tehdään lisää kortteja samoissa pienryhmissä. Mitä ammatteja ja harrastuksia pelistä puuttuu? Mistä olisit itse kiinnostunut? Mitä tavanomaisia ammatteja pelistä puuttuu? Mitä koulutusta eri ammatteihin vaaditaan? Keskustelu, piirtäminen ja kirjoittaminen.</p> <p>Lopuksi kaikki uudet kortit asetetaan lattialle suureksi piiriksi. Kävellään hitaasti ympäri ja katsellaan niitä. Sitten keskustellaan kuvista. Jokainen pari esittelee 1-2 ryhmän tuottamaa kuvaa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • monilla on hataria käsityksiä, millaista koulutusta ja pohjaosaamista erilaiset ammatit vaativat • Pelin tuunaaminen, käsillä tekeminen ja piirtäminen voi antaa erityisesti hiljaisemmille ja varovaisemmin osallisuuden ja onnistumisen kokemuksia • Puhumisen tukeminen kehollisen tuottamisen pohjalta
<p>Lopetus</p> <ul style="list-style-type: none"> • kerätä kirjattua palautetta työskentelystä • rohkaista reflektioon ja puhumiseen pienessä ryhmässä 	<p>Ryhmiinjako: <i>Tehkää kolmen hengen ryhmät, joissa enintään yksi Keskuspuiston opiskelija.</i> Palautekeskustelu 3 hengen pienryhmissä, kirjataan paperille.</p> <p>Kysymykset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mitä opit? • Miten työpaja auttoi tutustumaan? • Mikä oli mukavaa? Mikä oli sinulle vaikeaa? 	<ul style="list-style-type: none"> • Kannustetaan puhumista ja suomen kielen ilmaisua turvallisessa pienryhmässä. • Edellisellä kerralla suurryhmässä toteutettu rinkiarviointi oli kuuluvuuden takia hankala, ja vaati ehkä liian paljon rohkeutta. Se vei myös melko paljon aikaa suuressa ryhmässä tehtynä.

- Ideoita ja muuta?

Kopioi kukin kysymys eri väriselle paperille (kysymykset luetaan hitaasti ääneen, ja osallistujaryhmien kirjuri (ryhmä valitsi) kirjoittaa kunkin väriselle paperille yhden kysymyksen. Keskustelu kustakin aiheesta, ja kirjuri kirjaa vastaukset. Opiskelijoita kehoitettiin kysymään jatkokysymyksiä jokaisesta aiheesta).

- Uuteen pienryhmään jako voi pohjustaa paremmin tulevaa Kamu-parijakoa: kaikki tulevat tehneeksi jotakin kaikkien kanssa

Palautteet ja kommentit:

- tavoitteet selkiytyivät jonkin verran, mutta edelleen oli epäselvyyttä KAMU -pareista, joita ei voitu Keskuspuiston puolesta päättää.
- opiskelijat olivat mukaansa tempaantuneita pelien pelaamisessa, ja näyttivät nauttivan niiden pelaamisesta. Opiskelijat kertoivat innostuneesti omista harrastuksistaan.
- pelissä tuotettiin kiinnostavia uusia kortteja ja aiheita, joita tekijät esittelivät innostuneesti
- Monet hiljaisemmat opiskelijat osallistuivat edelliskertaa rohkeammin tekemiseen
- sohvilla pelaaminen koettiin mukavammaksi ja aikuisemmaksi
- alussa vapaa jutustelu oli vapautuneempaa; ei-kielellinen viestintä ja katsekontaktit olivat selvästi lisääntyneet ja muuttuneet vähemmän varautuneeksi. Toisaalta ryhmässä oli edelleen levottomuutta ja muutamien opiskelijoiden dominointia, ja pyrimme aktiivisesti antamaan tilaa hiljaisemmille.
- osallistujat pitivät ennen kaikkea pienryhmäkeskustelusta
- PALAUTE toiminnan jälkeen:
Jotkut opiskelijoista olivat pitäneet toimintaa lapsellisena, eivätkä pitäneet ”leikkimisestä”.
Keskuspuiston opettajat esittivät *tämän palautteen* (ts. opettajat eivät olleet paikalla) pohjalta toiveen, että toiminnan pitäisi olla sävyiltään ”akateemisempaa”, koulumaisempaa.
Pienryhmäkeskustelut erilaisista aiheista tulisivat olla toiminnan keskiössä, ja ”leikit” jättää pois.
Jotkut Keskuspuiston opiskelijoista eivät halunneet jatkaa toimintaa (esimerkiksi erittäin hyvällä suomen kielen tasolla olevat opiskelijat kokivat turhautumista). Pohdimme heidän varalleen toisenlaisia tehtäviä (esim. dokumentointi) ja päätettiin korostaa osallistumisen vapaaehtoisuutta.
- Näytti siltä, että mava-opiskelijat hahmottavat tällä hetkellä suomalaisen käsitteen oppiminen vain koulussa tapahtuvaksi kynällä ja paperilla tapahtuvaksi tai työharjoittelussa tapahtuvaksi toiminnaksi. Kouluympäristössä toimiminen myös Kamu-projektissa ja siellä tapahtuva muu, suurelta osin frontaaliopetukseen perustuva, opettaminen tukevat tätä mielikuvaa.
- Lisäksi heille ei ole vielä tullut selväksi, mitä KAMU-pari tarkoittaa. Asiaa on avattava heille toiminnallisesti. Lisäksi kävi selväksi, että osalle välitunti on pidettävä samaan aikaan kuin muilla ryhmillä, tunne ei ole kiinni realistisesti kuluneessa ajassa.
- Metropolian opiskelijat haluaisivat jo työskennellä yhdessä oman parin/ ryhmän kanssa, jotta tutustuisi paremmin ennen kuin aloittaa Kamu-pari toiminnan.

RYHMÄTOIMINTAKERTA 3. (18.9. ja 25.9. 2013)

Osallistujat: Ryhmäkoko oli aiempaa puolet pienempi; mukautetulla sisällöllä työskenneltiin erikseen valmistavan ja valmentavan ryhmän kanssa eri kerroilla.

Yleistavoitteet:

- Kamu-paritoiminnan rakenteen ja sisällön selventäminen
- Kamu- pareille tietoa toisesta luottamuksellisen suhteen luomiseksi ja ideoita toiminnan suunnitteluun
- kehoilmaisun monipuolistuminen

Tehtävä ja tavoitteet	Tehtävän kuvaus	Perustelut valinnalle
<p>18.9. Tunnin alku</p> <p>Ihmisdomino</p> <ul style="list-style-type: none">• huomata, että meitä kaikkia yhdistää jokin asia• leikin kautta nopeaa reagointia tilanteessa	<p>Ohjaaja seisoo ojentaen kätensä sivulle. Hän kertoo pitävänsä esim. suklaasta. Se, joka pitää suklaasta ja ehtii ensiksi ottamaan kiinni asettuu ohjaajan viereen pitäen kädestä kiinni.</p> <p>Nyt ohjaaja ojentaa toisen kätensä ja sanoo pitävänsä maalaamisesta. Jälleen maalaamisesta pitävä, joka ehtii ensiksi ottamaan kiinni kädestä, siirtyy ohjaajan vierelle. Leikki jatkuu siten, että kaaren laidalla oleva ojentaa kätensä ja sanoo mistä pitää. Käteen tarttuu nopeasti taas joku ryhmäläisistä. Harjoitusta jatketaan, kunnes kaikki ovat ketjussa.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Helppo aloitus, kun ryhmä tuntee toisiaan jonkin verran ja on jo tottunut hieman kertomaan itsestään.• Ei kuitenkaan niin vaikea, etteivätkö uudet pääsisi mukaan ryhmän esimerkistä.• Tukee itsestä kertomista
<p>Toivepiiri</p> <ul style="list-style-type: none">• introspektiivinen tehtävä:• Opiskelijat pohtivat itsekseen hetken, mitä haluavat Kamu-toiminnalta ilman, että sitä pitää ilmaista mitenkään.	<p>Toivepiiri jatkuu edellisestä eli seisomme käsi kädessä piirissä. Ohjaaja pyytää kaikkia hetken miettimään hiljaa mielessään, mitä toivoo Kamupari- toiminnalta. Sitten ohjaaja sanoo, että kun puristan kättäsi, niin toivo toivo jonkun asian onnistumista hiljaa mielessäsi ja sitten purista seuraavan kättä kevyesti jne. Kun puristus palaa ohjaajalle, hän sanoo ääneen toiveensa Kamu-toiminnan suhteen: Toivon, että kaikki KAMU-parit löytävät juuri itselleen tärkeää ja mielekästä tekemistä.</p> <p>Jatkuu keskusteluna, jossa puhutaan auki ensimmäisten tuntien tavoite tutustua toisiimme rauhassa ja huolella ja</p>	<ul style="list-style-type: none">• Johdatellaan ryhmä Kamu-toiminnan sisältöjen suunnitteluun pehmeästi.• Helppo harjoitus vaikka ei olisi vielä mitään selkeää kuvaa Kamu-toiminnasta

	<p>käytäisiin läpi miksi pelattiin peliä ammateista ja harrastuksista ja ennen kaikkea, miksi käytetään toiminnallista tapaa opettaa ja oppia. Puhutaan KAMU-pareista.</p>	
<p>Palaute ja kommentteja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Näytti siltä, että mava-opiskelijat hahmottavat tällä hetkellä suomalaisen käsitteen oppiminen vain koulussa tapahtuvaksi kynällä ja paperilla tapahtuvaksi tai työharjoittelussa tapahtuvaksi toiminnaksi. Kouluympäristössä toimiminen myös Kamu-projektissa ja siellä tapahtuva muu opettaminen tukevat tätä mielikuvaa. • Lisäksi heille ei ole vielä tulla selväksi, mitä KAMU-pari tarkoittaa. Asiaa on avattava heille toiminnallisesti. Lisäksi kävi selväksi, että osalle välitunti on pidettävä samaan aikaan kuin muilla ryhmillä, tunne ei ole kiinni realistisesti kuluneessa ajassa. • Metropolian opiskelijat haluaisivat jo työskennellä yhdessä oman parin/ ryhmän kanssa, jotta tutustuisi paremmin ennen kuin aloittaa Kamu-pari toiminnan. 		
<p>25.9. Tunnin alku</p> <p>Yleistavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Havainnoida missä erilaisissa ympäristöissä ja tilanteissa olemme oppineet merkittäviä asioita (muodollinen ja ei-muodollinen oppiminen) • Tehdä yhdessä ja olla oman Kamu-parin kanssa • Keskustella mieltä askarruttavista asioista liittyen Kamu-toimintaan. 		
<p>Missä opin - mielipidejana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nähdä, että kaikki ryhmän jäsenetkin ovat oppineet erilaisissa ympäristöissä, joista koulu on vain yksi alue. 	<p>Piirretään mielipidejana, jonka toisessa päässä on "koulussa" ja toisessa "muualla". Osallistujia pyydetään asettumaan siihen kohtaan janaa, missä on tähän mennessä eniten oppinut elämässään tärkeitä asioita: Keskellä: yhtä paljon koulussa kuin muualla Koulussa: olen oppinut vain koulussa Muualla: Olen oppinut tärkeitä asioita vain muualla. .</p> <p>Pyydetään muutamissa kohdissa olevia osallistujia kertomaan paikan valinnastaan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijoiden keskuudessa oli herännyt hämmennystä KAMU-toiminnan tarkoituksesta ja luonteesta: osin lattialla istuminen, leikkiminen, keskusteleminen, pelaaminen vs. pulpeteissa istuminen/ koulumainen opiskelu, johon he ovat tottuneet. Mihin KAMU-paritoiminta tähtää? Mihin kamu-paria tarvitaan? • Osallistujat olivat myös toivoneet enemmän pienryhmäkeskustelua.

<p>Keskustelupisteiden kierto oman parin kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saada rauhassa keskustella omasta oppimisesta • tutustua omaan Kamu-pariin 	<p>Pannaan seinille kartongit keskustelupisteiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koulu • perhe • ystävät • muu <p>Osallistujat kiertävät eri pisteissä. Jokaisessa pisteessä vaihdetaan kokemuksia oman KAMU-parin kanssa oppimisesta eri tilanteissa. Ajatuksia kirjataan post-it lapuilla kartongille. Muu -kohtaan laputetaan paljon erilaisia asioita kuten laulut, sadut, näytelmät, viikkolehdet jne. Ohjaajat antavat vihjeitä keskustelun tueksi.</p>	
<p>KAMU-pari tauko</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jatketaan oman Kamu-parin kanssa työskentelyä tuokion loppuun. 	<p>15 minuuttia vapaata seurustelua oman KAMU-parin tai KAMU-ryhmän kanssa ulkona tai käytävässä.</p>	<p>Ystävyys-suhteiden syntymiseksi ja epämuodollisen keskustelun tukemiseksi on tärkeää päästä pois luokkahuoneesta ”vapaaseen tilaan”, jossa myös keskustelu menee vapaamille alueille. Tilassa oli myös internet, josta parit hakivat tietoa mm. harrastuksista ja paikoista.</p>
<p>Kysymys tai tehtävä-laatikko</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pari saa syvällisempää tietoa toisistaan ja tätä tietoa voidaan käyttää toiminnan kehittämiseen • antaa aiheita pienryhmäkeskustelulle yllätyksellisellä tavalla • tukea verbaalista ja ei-kielellistä ilmaisua • hankkia tietoa toisen kiinnostuksen kohteista ja avun tarpeista 	<p>Ryhmä jaetaan pienryhmiksi/ Kamu-pareiksi. Kukin ryhmä ottaa yhden kysymyslaatikon. Laatikoon on laitettu kysymys- tai tehtävälappuja (ks. kysymykset liite 2.). Kukin ottaa vuorollaan lapun ja esittää kysymyksen tai tehtävän, johon pari tai muut ryhmässä olevat vastaavat.</p> <p>Jos kysymyksen ymmärtämisessä on vaikeuksia, pari auttaa. Vastauksia syvennetään jatkokysymyksiin ja keskusteluihin. Kaikkiin kysymyksiin ei tarvitse ehtiä vastata. On tärkeä muistuttaa, että tavoitteena on tutustua toinen toisiimme.</p>	<p>Kirjoitetut kysymykset tukevat kielen oppimista valitulla aihealueella. Laatikko luo pelinomaista yllätyksellisyyttä, mikä taas virittää aivoja myönteiseen oppimiselle suotuiseen ilmapiiriin. Näyttelemistä vaativat yllätystehtävät tukevat monikanavaista ilmaisua.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • havaita ideoita ja tarpeita ystävätöiminnan jatkoon (esim. retket, vierailukäynnit jne.) • opetella muotoilemaan kysymyksiä eri aiheista 	<p>Tarkoitus on löytää ideoita siihen, mitä parit voisivat tehdä omalla ajallaan yhdessä. (esim. vierailut kaupungilla, harrastukset)</p>	
<p>Tekstiviesti kännykällä</p>	<p>Pari lähettää toiselleen viestejä kännykällä.</p>	
<p>Ideariihi: vastavuoroinen KAMU-lahja</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonstroida ajatusta siitä, että sekä Keskuspuiston että Metropolian opiskelijat voivat opettaa toinen toisiaan ja tarjota toisilleen ainutlaatuisia elämyksiä • Käynnistää KAMU-parien itsenäinen vapaa-ajantoiminta 	<p>Jakauduttiin KAMU-pareiksi. Pyydettiin pareja keskustelemaan: Mitä haluaisit näyttää omasta elämästäsi? Jokin harrastus? Paikka Helsingissä? Perheesi? Valokuvia?</p> <p>(Keskuspuiston opiskelijat---><---Metropolian opiskelijat). Toimintaa ideoidaan ja suunnitellaan yhteistoiminnallisesti.</p>	
<p>Palaute: Kyllä/ Ei / En osaa sanoa</p>	<p>Kyllä- ja ei- laput janan päissä; keskellä ”En osaa sanoa”. Tehdään kysymyksiä tunnin tavoitteista ja keskustellaan niistä.</p>	<p>Istuallaan tapahtuvan palautteen sijaan liikkuminen tilassa on osallistavampi, myös hiljaisemmat saavat impulssin mielipiteensä ilmaisemiseen. Palautejana tekee myös näkyväksi ryhmässä olevia mielipiteiden eroja, eikä kovaäänisimpien mielipide tule hegemoniseksi ”koko ryhmän totuudeksi”.</p>
<p>Lopetus: Aurinko (ks. edelliset kerrat)</p>		
<p>Palautteet ja kommentit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osallistujina oli jälleen täysin uusia opiskelijoita. Tämä luonnollisesti vaikeutti KAMU -pari-idean toteutumista • opiskelijat pitivät keskustelutyypistä toiminnasta, joka tuki kielellistä ilmaisua, mutta sisälsi myös pieniä toiminnallisia tehtäviä (esim. näytteleminen). • Ryhmät työskentelevät vapautuneemmin pienryhmissä 		

- Ihmisdominossa tuli haasteeksi kädestä ottaminen/ koskettaminen kulttuurisista syistä, mutta tilanteen neuvoteltiin nopeasti toimiva vaihtoehto, mikä ei muuttanut harjoitteen sisältöä mitenkään. Tämä otettiin keskustelussa positiiviseksi esimerkiksi siitä, miten harjoitteisiin voi osallistua eri tavoilla.
- Monet pyrkivät antamaan paremman kuvan ymmärtämisestään kuin se todellisuudessa on, joten tarkistaminen on tärkeää.
- Vastavuoroisten lahjojen idea innosti osallistujia, ja Keskuspuiston opiskelijat keksivät monia asioita
- Kamu-parien valinnat eivät kaikilta osin olleet toimivia (tästä muissa raporteissa).

RYHMÄTOIMINTAKERTA 4. ja 5. (2.10. ja 9.10.) A) ja B) ryhmä

Yleistavoitteet:

- Viedään KAMU-toiminta ulos keskuspuiston opiskelijoiden kouluympäristöstä
- pedagogisten vierailujen mallintaminen: miten vierailusta voidaan tehdä oppimiskokemus
- Tutustutetaan Keskuspuiston opiskelijat sosiaalialan opiskeluun Metropolissa toiminnallisesti, selkokielellisesti ja havainnollisesti
- Metropolian opiskelijat ohjaavat ensimmäisen tuokionsa keskuspuiston opiskelijoille
- Tutustutetaan ryhmätoimintaan esim. musiikin käyttöön sosiaalipedagogisessa ryhmätoiminnassa

Matkustaminen ryhmässä

- koota ja rohkaista ryhmä mukaan vierailulle; madaltaa kynnystä lähteä vieraaseen paikkaan
- opetella reitti seuraavia kertoja varten

Matkustetaan Keskuspuiston Metsälän yksiköstä Metropolian Sofianlehdonkadun yksikköön.

Keskuspuiston opiskelijoilla on hyvin vaihtelevat taidot liikkua julkisilla välineillä. Itsenäinen liikkuminen on yksi oppimisen aiheista. Myös kynnys lähteä vierailulle voi houkutella joitakin lähtemään kotiin. Lähtemisen kynnystä madallettiin yhteislähdöllä, jonka metropolian harjoittelija organiso.

Tervetuloitovotus ja vierailun esittely

- kerrottiin että sosiaalialan opiskelu on hyvin monenlaista: teoreettista ja toiminnallista
- esittelijöinä toimivat sekä opiskelijat että opettajat

Ryhmän kokoaminen aulassa, kahvitus musiikkiluokassa. Osallistujien esittelykierros. Kerrotaan kierroksesta.

Mukana oli nuorisotakuun kautta tulleita uusia opiskelijoita, joten tavoitteet kerrattiin jälleen.

<p>Musiikkitunti</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitellään musiikin käyttöä sosiaalipedagogisessa työssä • saadaan kokemus yhteismusisoinnista 	<p>Kerrottiin millaisissa ryhmissä musiikkia voidaan käyttää ja mikä sen ryhmäyttävä tai kuntouttava tarkoitus voi olla. Kysyttiin Keskuspuiston opiskelijoiden mahdollisesta musiikin opiskelusta ja muista musiikkikokemuksista. Afrikkalaisten vimbuza-polyrytmien opiskelua rummuilla piirissä istuen. Rytmit ja lyönnit opiskeltiin yksi kerrallaan, apuna käytettiin onomatopoeettisia tavuja. Osallistujat jaettiin rytmiryhmiksi ja soitto yhdistettiin polyrytmiseksi kokonaisuudeksi. Rytmiiin yhdistettiin yksinkertainen vuorolaulu. Purkukeskustelu: Miltä tuntui? Mikä oli vaikeaa?</p>	
<p>Tiedonhaku ja kirjasto</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitellä miten itsenäinen tiedonhaku on osa sosiaalialan teoreettista opiskelua 	<p>Opiskelijat esittelivät, miten tiedonhaku toimii verkossa. KAMU-parit tekivät itsenäisen tiedonhaun valitusta aiheesta ja kävivät kirjastossa etsimässä tämän. Purku: tehtävän jälkeen keskusteltiin siitä, keillä on kirjastokortti ja ovatko opiskelijat käyttäneet kirjastoja. Keskuspuiston opiskelijoista jotkut olivat käyneet yleisissä kirjastoissa, mutta eivät tieneet missä heidän oman oppilaitoksensa kirjasto on.</p>	<p>Kamu-toiminnalta oli Keskuspuiston opettajien taholta toivottu lisää akateemisuutta. Kirjastojen käyttö, mm. kirjastokortin hankkiminen on yksi oppimisen alueista.</p>
<p>Aistihuone: Rentoutusharjoitus</p> <ul style="list-style-type: none"> • tavoite saada kokemus aistihuoneen käytöstä 	<p>Tehtävä koostui seuraavista osista: Tilan tekniikan ja käytön esittely KAMU-parien tekemä musiikillinen kosketusmatka fat boy-tuoleissa (eräänlainen tarinan kuvittaminen kosketuksen avulla). Musiikillinen rentoutus. Purkukeskustelu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miltä tuntui? • Millaisille ryhmille tämä toiminta sopii? • Miten ohjaajat vetivät harjoituksen? • Ketkä ovat kiinnostuneet esimerkiksi lasten kanssa työskentelystä? 	<p>Kosketusharjoitukseen pyydettiin lupa ja siitä sai halutessaan jäädä pois. Osallistujat tekivät sen kuitenkin innostuneesti.</p>
<p>Opiskelijatoiminnan esittely (Megoratiila)</p>	<p>Opiskelijat kertoivat tilassa opiskelijatoiminnasta. Avainsanoja kirjoitettiin taululle. Perinteisen sana-</p>	

<ul style="list-style-type: none"> opiskelijat esittelivät opiskelijoiden vapaa-ajantilan ja opiskelijoiden omaehtoista järjestötoimintaa 	arvausleikin (hirsipuu) avulla opiskelijat nostivat esille tärkeän sanan: Opiskelijakortti.	
Purkukeskustelu	Paluu kahvitilaan. Loppukahvin merkeissä keskusteltiin esille nousseista asioista, vapaata jutustelua opinnoista. ja opiskeltiin mm. albaniankielisiä tervehdyksiä.	Vapaalle jutustelulle jäävä aika on erityisesti ystävöitymisen syntymisessä olennaista.
Paluureitin tarkistaminen <ul style="list-style-type: none"> tarkistettiin lopuksi kuinka Keskuspuiston opiskelijat selviävät paluumatkasta ja selvitettiin bussipysäkit 		Koska itsenäinen liikkuminen on yksi KAMU-toiminnan keskeisistä alueista, tätä oli syytä tarkistaa. Emme luottaneet pelkkään sanomiseen, vaan myös tarkistettiin oliko paluureitti tai matka kotiin selvä.
Palautteet ja kommentit: <ul style="list-style-type: none"> näillä kerroilla oli jälleen uusia opiskelijoita ja entisiä oli jäänyt pois tunnelma oli erittäin hyvä osallistujat näyttivät osallistuvan toimintaan innokkaasti ja olivat selvästi kiinnostuneita sosiaalialan opinnoista. He antoivat myös myönteistä palautetta sanallisesti. ryhmädynaamisesti mukana ollut ryhmä oli tasapainoisempi yksi osallistujista oli kiinnostuneempi älykännykän facebookista, koska oli juuri liittynyt siihen. Kuitenkin tämä opiskelija osallistui hyvin myös ryhmätoimintoihin selkeästi oman koulun ulkopuolelle muuttaa ryhmän motivaatiota ja tunnelmaa, vaikka lähteminen näyttääkin olevan haastavaa. Keskuspuiston opiskelijan rekrytointi dokumentoijaksi ei onnistunut motivoimaan häntä osallistumaan tähän ryhmäkertaan 		
RYHMÄTOIMINTAKERTA 6. (23.10.)		
HAPE-harrastepelin pelaaminen <ul style="list-style-type: none"> tiedon hankkiminen osallistujien kiinnostuksen kohteista harrastuksiin liittyvän sanaston kartuttaminen ilmaisukapasiteetin monipuolistaminen ryhmäyttäminen 	Peli on ladattavissa sivulta: kamu.metropolia.fi/materiaalit	
RYHMÄTOIMINNAN JATKO: Ryhmätoimintaa oli tarkoitus jatkaa seuraavalla neljän kerran sisällöllä:		

TYÖN TEKEMINEN JA SEN KULTTUURIT:

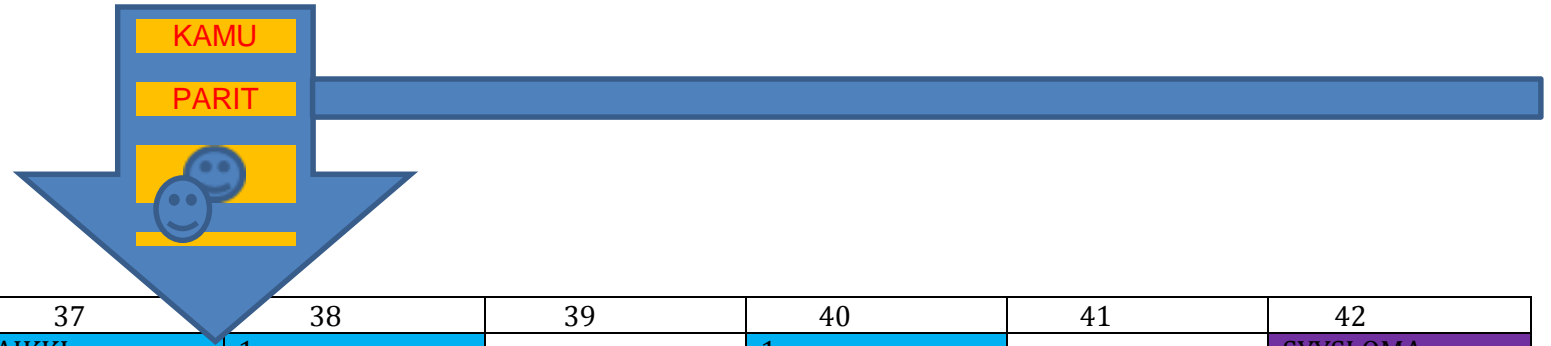
- Prosessidraama työnhausta, omien vahvuuksien tunnistamisesta ja luovuudesta työssä
- Itseilmaisun ja kielen arkikäytön kehittäminen draaman avulla
- Työhön liittyvien taitojen ja omien intressien tunnistaminen
- Kokemusten jakaminen työstä eri kulttuureissa
- Kamu-tiimien toiminnan ideointi työn ja harrastusten tiimoilla

Ryhmä oli ollut jokaisella kerralla koostumukseltaan varsin erilainen.

Palautteen perusteella kuitenkin alkoi näyttää vahvasti siltä, että toimintaa pitäisi jatkaa painottamalla seuraavia asioita:

- Toiminnan vieminen pois Keskuspuiston koulumaisesta ilmapiiristä; kotoutumista edistäviin oppimisympäristöihin
- KAMU-parien itsenäinen toiminta; vierailut ja aktiviteetit kaupungilla muissa kohteissa
- Metropolian opiskelijoiden tutustuttaminen Keskuspuiston opiskelijoiden taustoihin (lisätieto taustoista, motivaatioista ja oppimisvaikeuksista)

liite 1.

Viikko	36	37	38	39	40	41	42
Marsan ryhmä	KAIKKI	KAIKKI	1		1		SYYSLOMA
Terhin ryhmä	YHDESSÄ	YHDESSÄ		2		2	

43	44	45	46	47	48	49	50	51
1	1	1	1	MARSAN	RYHMÄ	HARJOIT-	TELUSSA	KAIKKI
TERHIN	RYHMÄ	HARJOIT-	TELUSSA	2	2	2	2	YHDESSÄ

52-2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
joululoma									

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Liite 2. Kysymys- ja tehtävälaatikon laput:

(Muokattu versio tehtävästä <http://kamu.metropolia.fi/materiaalit> (Kysymyslaatikot)

Kysymyksiä:

Paikka/liikkuminen

Onko asuinalueellasi jotain mikä pelottaa? Miksi?

Onko asuinalueellasi jokin paikka, minne et mene mielelläsi? Miksi?

Onko Helsingissä jokin paikka, minne et mene mielelläsi? Miksi?

Onko asuinalueellasi jokin paikka josta pidät erityisesti? Miksi?

Onko Helsingissä jokin paikka josta erityisesti pidät? Miksi?

Onko Helsingissä jokin paikka, johon haluaisit mennä? Miksi?

Onko asuinalueellasi jokin rakennus, johon haluaisit tutustua?

Harrastus / mielekäs vapaa-aika

Mikä olisi mukavaa tehdä koulun jälkeen?

Onko sinulla harrastus, josta erityisesti pidät? Miksi?

Haluaisitko harrastuksen?

Olisiko hauskaa kokeilla jotain uutta?

Pelottaako jokin harrastukseen liittyvä asia?

Jännittääkö tavata uusia ihmisiä?

Avun tarve

Tarvitsetko jotain apua harrastuksen löytämiseksi?

Tarvitsetko jotain apua jonkun kivan paikan löytämiseksi?

Tarvitsetko jotain apua jonkun tiedon saamiseksi?

Tarvitsetko apua vierailun järjestämiseen?

Tarvitsetko apua kaupassa käyntiin?

Ammatti

Mikä on toiveammattisi? Miksi?

Mistä työstä sinulla on kokemusta?

Mitä perheesi ajattelee toiveammattistasi?

Mitä kaverisi ajattelevat toiveammattistasi?

Tehtäviä

Seuraa johtajaa taukojumppa eli seisotte parin kanssa vastakkain ja teet erilaisia liikkeitä hetken ajan ja pari matkii liikkeitäsi tarkasti.

Tee pieni esitys ilman puhetta TV-ohjelmasta, josta pidät. Pari yrittää arvata.

